

Új innovációs ügynökség a Tudás-Park projekt keretében

Az innováció kitörési pont lehet

Az egyetemi kutatások gazdasági hasznosítása, az innovációs tevékenység ösztönzése, a kutatók és helyi vállalkozók egymáshoz közelítése, közös innovációs ügynökség létrehozása – többek között ezekről szól a Pécsi Tudományegyetem (PTE), a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara (PBKIK) és Pécs Megyei Jogú Város együttműködésével zajló Tudás-Park projekt, amely lassan befejezéséhez közeledik.

Így látja a kancellár

Jenei Zoltán

A Pécsi Tudományegyetem a térség legnagyobb foglalkoztatójának jelentős hatást gyakorol Baranya megye és a Dél-Dunántúl gazdaságára. Jenei Zoltán, az intézmény kancellárja azt mondja, hogy a térség innovációs tevékenységének elősegítésében fontos szerepet tölt be az egyetem.

– Erős elégedetlenség érződik a vállalkozások részéről a jelenlegi gazdasági helyzettel szemben. Jelentős romlás látszik a gazdasághoz kapcsolódó statisztikákban mind a foglalkoztatásban, az elvándorlásban, mind a munkahelyek megőrző képességében. Erről mindenki tud, mégis úgy tűnik, hogy az elmúlt években nem sikerült kitalálni annak a módszertanát, szervezeti környezetét, együttműködési szintjét, amely végre kimozdítaná ebből az állapotból ezt a térséget. Ebben az óriási kihívásban nem kerülhet meg az egyetem szerepe, és ezzel kapcsolatban teljes az összhang a PTE akadémiai vonala és a kancelláriai terület között. Az egyetem regionális szereplő a maga több mint 6300 alkalmazottjával, nagyon sok szálon kapcsolódik a gazdasági szférához a benne lévő tudással, egyfajta megrendelői pozícióval, innovációs képességgel, azokkal a pályázati lehetőségekkel, amelyekkel elsősorban az egyetemek számára írják ki. Ahhoz viszont, hogy az intézmény eredményes legyen és erősebb bizalmat ébresszen a felek között, sokkal szorosabb kommunikáció, napi együttműködés kell.

– **Melyek azok a területek és kik a szereplők, amelyekben és akik által az együttműködés megvalósulhat?**

– A szereplők jól meghatározhatók: az állami önkormányzati szféra valamennyi területi egysége, a Dél-Dunántúl három megyei közgyűlése, Pécs Város Önkormányzata, a szakmai érdekvédelmi szervek, a kamarák, a különféle ipari klaszterek vezetői és persze maga az egyetem. És nem hagynám ki a sorból a civil szférát, amely véleményformálása az elvárások közvetítésével nagyon fontos szerepet kaphat. Ha a meghatá-

rozó szereplők ugyanazt akarják és valóban eltökéltek abban, hogy együttműködve változtassanak, akkor nem maradhat el a siker. Nagyon lényeges, hogy tegyék félre korábbi sérelmeiket és koncentráljanak arra: hogyan lehetne ebből a helyzetből közösen elmozdulni. Számomra lényeges az is, hogy mindenki egyenjogú partnerként vegyen részt az együttműködésben.

– **A PTE és a helyi gazdasági szereplők kutatásokban, innovációban való együttműködése sokszor azért nehézkes, mert „nem beszélnek egymás nyelvére”. Miként tudja segíteni az egyetem ennek a helyzetnek a megváltoztatását?**

– Először meg kell érteni a másikat és a gazdasági szférát ebből a szempontból meghatározó. Ha meg tudja fogalmazni azt, hogy a következő években mire lesz szüksége, milyen képzettségű mérnököt szeretne, körülbelül mekkora létszámmal, milyen arányban van szükségére informatikusra, közgazdászra, jogászra, hogy milyen területen akar terméket fejleszteni, és megvan a képessége, a szándéka, a bátorsága arra, hogy részt vegyen uniós pályázatokban, akkor az egyetemnek egyfajta szolgáltató szerepben kell megjelenie. Ne mi akarjuk megmondani, hogy merre menjen a pécsi gazdaság, szerintem a vállalkozások tulajdonosai tudják, hogy mi a dolguk: létezni akarnak, minden évben egy kicsit nagyobb nyereséget termelni, fejleszteni, és minél több embert foglalkoztatni. Ez egy teljesen egyértelmű elvárás rendszer, amihez az egyetemnek sokkal nagyobb rugalmassággal kell hozzáállnia, fontos, hogy értesse meg ezeket az elvárásokat és a saját képzési portfólióját, akár a duális képzésben lévő feltételrendszereket, akár a pályázati lehetőségeket igazítsa hozzá. Ne önmagunknak, ne az íróasztalnak fejlesszünk terméket, mert annak nem lesz tartós gazdaságélénkítő hatása és nem nő a foglalkoztatás. A Tudás-Park projekt éppen ebből a felismerésből táplálkozik.

– **Miként értékeli akár Baranyában, akár a Dél-Dunántúlon az innovációs aktivitást, és hol fogalmazható meg ebben a szegmensben a PTE szerepe? Éppen egy éve szűnt meg a Regionális Innovációs Ügynökség, amely ezt a tevékenységet összefogta.**

– Számomra teljesen természetes, hogy ebben a szerepben kell megjelenie az egyetemnek és ezt erősítenie, ahol csak tudja. Egyik oldalról szerintem a feladatunk az, hogy a világban zajló változásokat, lehetőségeket, pályázati körülményeket közvetítsük a környezetünk felé. Számos helyi gazdasági társaság vezetőjével találkoztam, és azt látom, hogy se lehetőségük, se pénzük, se idejük nincs arra, hogy eligazodjanak ebben a bonyolult világban, ezért segítséget kell adni számukra. Ezt pedig ki más tehetné meg, mint a Pécsi Tudományegyetem. Meg kell nyitni ezeket a csatornákat, akár azzal, hogy rendszeres találkozókat, különféle összejöveteleket, rendezvényeket szervezünk, az egyetem honlapján elérhető információkat tesszük közzé, olyan internetes

felületekre irányítjuk a gazdasági szereplőket, ahol megtalálják a szükséges tartalmakat. De ez nem elég, mert érteni kell a szakmai nyelvezetet, értelmezni a lehetőségeket, ebben is óriási szerepe lehet az egyetemnek. Ha egy ötlet megfogalmazódik egy gazdasági szereplő részéről, akkor tudjunk beszélni arról, hogy annak van-e realitása vagy nincs. Találjuk meg azokat a pályázati csatornákat, amelyek által tovább lehet vinni az elgondolást. És még egy nagyon fontos szerepét említhetem az egyetemnek: ugyan Pécs környékén nincsenek sok ezer embert foglalkoztató vállalkozások, de ez nem jelenti azt, hogy ne lenne mozgás. Mindig vannak olyan gazdasági társaságok a világban vagy Magyarországon, amelyek partnereket keresnek. Azt gondolom, hogy akár csak az innováció, a gazdaságélénkítés vagy a munkahelyteremtés területén, abban is van feladata, lehetősége intézményünknek, hogy összekapcsolja a feleket. Ha jön egy érdeklődő, a kamarával, az önkormányzattal együtt tudjuk megmondani, hogy számára mire kínálkozik lehetőség, mert van nyilvántartásunk, információink. Hiányzik ez a fajta közvetítő szerep, és én ebben is látom az egyetem szerepét.

Innováció = jövő

Dr. Síkfői Tamás

A Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara akkor lesz elégedett a Tudás-Park projekttel, ha az lezárulta után is folytatódik, fenntartható rendszerben és módon – mondja dr. Síkfői Tamás, a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara titkára, aki szerint a magyar gazdaság egyik kitörési pontja lehet az innováció.

– Magyarország gazdasági növekedésének, versenyképességének és az életminőség javításának egyik legfontosabb tényezője az innováció, amely átformáló gazdaság- és társadalompolitikai programot feltételez. Világszerte ismert a magyar alkotó elme eddigi és reméljük, a jövőben is megnyilvánuló kreativitása. Szellemi képességeink hazai és nemzetközi hasznosítása, a különleges, újdonságot hordozó termékek fejlesztésére irányuló innovációs tevékenység koncentrált megvalósítása olyan kitörési lehetőséget biztosíthat a magyar gazdaság számára, amely versenyképes termékek és eljárások kifejlesztésén és hazai gyártásán túl igen komoly szellemi export generálását is jelenti. Ez indokolja, hogy a gazdaság vállalkozóit tömörítő Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és a PBKIK is elkötelezett támogatója az innovatív termékek és szolgáltatások fejlesztésének – különös tekintettel a kkv-szektorra –, ame-

lyek jelentős mértékben járulnak hozzá a GDP növekedéséhez. Támogatjuk az egyetemekkel, a PTE-vel megkezdett közös munka továbbfejlesztését, gyorsítását, volumenének növelését. Nemcsak megyei, de a területi kamarák összességét érintő nemzeti kamarai innovációs rendszer egyik fejlesztőjeként, az Enterprise Europe Network nemzetközi üzleti és innovációs hálózat tagjaként a hazai és nemzetközi innovációs folyamatok aktív szereplője a pécsi kamara.

– **A kamara milyen eszközökkel tudja vállalkozásai innovációs potenciálját serkenteni?**

– Folyamatosan mérjük és vizsgáljuk az igényeket. Az egyik legfontosabb feladatunk az innovációval kapcsolatos vállalati kultúra építése és fejlesztése. Emellett a technológiai fejlesztési folyamatok hasznosítási lehetőségeinek segítése, nemzetközi láthatóság teremtése. Iparjogvédelmi központunk évente 150 ügyfélnek végez szolgáltatási tevékenységet. Fejlesztési fórumot működtetünk, ahol a kkv-k nemcsak igényeiket fogalmazzák meg, de együttműködési lehetőségeiket is bemutatják. Három különböző nemzetközi innovációs audit rendszert üzemeltetünk, amelyek feltérképezve az adottságokat és lehetőségeket segítik a fejlesztési folyamatok dinamizálását. Technológia transzfer folyamatokban a helyi vállalkozások kapacitásait és igényeit is a PTE felé irányítjuk, helyben tartva a fejlesztési potenciált. Kkv-fejlesztési tervek elemzünk és azokat a Pólus Program ágazati irányainak megfelelően szervezzük, forráslehetőségeket is koordinálva. A klaszterekben ösztönözzük a kkv-együttműködéseket és nagy fejlesztési projektek meghatározását.

Közös ügynökséggel

Opauszki László

Szakértőként vesz részt a Tudás-Park projektben Opauszki László, a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara Kisvállalkozási Bizottságának tagja, aki közreműködött a közös PTE-PBKIK innovációs ügynökség feladatainak meghatározását célzó feladatok előkészítésében.

– A projektben szereplő konzorciumi tagok már eddig is együttműködtek különböző szervezeti alegységeik közös projektjei, rendezvényei révén a térségi K+F+I tevékenységek fejlesztésének érdekében. Mindkét szervezet rendelkezik e terület fejlesztésért felelős osztállyal, szervezeti egységgel. Az önálló működésből adódóan több a párhuzamosság, kisebb a hatékonyság. A Tudás-Park projekt célja, hogy ezt az együttműködést egy szervezeti egységbe gyúrva közösen lássák el a feladatot. Nagyon leegyszerűsítve: fel kell mérni az egyetemi kapacitásokat, a versenyszféra és a társadalom igényeit, ezeket összefésülve fejlesztési projekteket kell generálni, melyek gazdasági-társadalmi hasznót termelnek a konzorciumi partnerek, rajtuk keresztül pedig a társadalom számára.

– **A projekt kapcsán megfogalmazódott az egyetem és a kamara kezdeményezésére egy közös innovációs ügynökség létrehozása. Milyen esélyei, létjogosultsága van ennek az ügynökségnek?**

– Nem kérdés, hogy létre kell hozni az ügynökséget. De ez a gyakorlatban nem feltétlenül egy újabb szervezet kell legyen, hiszen nem ettől lesz hatékony. Sokkal inkább az eddigi együttműködés szervezését és elmélyítését jelenti. A PTE technológia transzfer osztályának, a kamara innovációs osztályának és Pécs városa városfejlesztési cégének, a K+F+I fejlesztési területen folytatott munkáját kell egy szervezeti egységbe olvasztva folytatni. Kell egy szigorú együttműködési szabályzat feladatmeghatározással, jogkörökkel és felelősségi szintekkel. Ezt utána rendszeresen ellenőrizni és mérni kell.

Változtatni kell

Hogy a Tudás-Park projekt milyen új lehetőségeket kínál a kamara számára az innovációs tevékenység elősegítésére, azt Rabb Szabolcs, a PBKIK in-

Rabb Szabolcs

novációs osztályvezetője fogalmazza meg:

– Hazai célkitűzés az innováció alapú versenyképesség növelése, fejlesztése. Az innováció, a fejlesztés, a kreatív energiák új versenyképes termékekben és szolgáltatásokban történő manifestálódása „nehéz” pálya. Óriási az EU-s és globális verseny, ezen a területen természetszerű az ipari szereplők és tudásközpontok összefogása, koordinációja azonban sokszor nehézkes.

Változtatásra van szükség, mind az ipari szereplők, mind az egyetemi-kutató szereplők részéről is. Az ipari szektor igényei és elvárásai az egyetemek irányába évtizedes, részben dinamikus változó, de alapjaiban ugyanazon tényezőkön nyugvó elvárásrendszer. Az egyetemi tudásközpontok ipari szereplőkkel folytatott együttműködése szinte állandóan változó és rendszertelen. Az együttműködés irányába ható tényezők folyamatosan növekednek az elmúlt 3-5 évben. A PTE mint kutató egyetem a régió nagy hatású intézménye, amelynek a gazdasági életben is szerepet kell vállalnia, párhuzamosan a felsőoktatásban zajló átalakulásokkal, intézményi szintű változásokkal. Az ipari igényeket és az egyetemi tudást össze kell kötni, koordinált és bürokrácia-csökkentett rendszerbe kell foglalni. Szükség van a koncentrált és operatív szinten megszervezett közös K+F+I menedzsmentre, közös technológiatranszfer folyamatokra. Ez egy nagy munka, amely már az első időszakban látványos eredményeket, fenntartható rendszereket képes generálni. Ez a Tudás-Park projekt elmúlt 6 hónapjának eredményeiben is érzékelhető. Nem ipari és egyetemi közeledés zajlik, hanem végre tevékeny és konkrét (mérhető) együttműködés. Ez a cél.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE